

SZENTESÉs VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca. Pollák-ház,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
morsékkal árjegyzék szerinti számít fol.

Munkásainkhoz.

A szentesi munkások vezetői közül néhányan nem egy ízben kerestek fel bennünket, nem egyszer volt alkalmunk, velük a munkásérdekeket érintendő ügyekben beszélgetni és — ha igazak akarnak lenni — az illetők bizonyíthatják, hogy teljes jóindulattal voltunk és vagyunk hozzájuk mindenkor, mert aki — mint mi is — a munkája után él, annak becsülnie kell mindenkit, a legegyszerűbbet is, akit szintén a becsületes munka táplál.

Most kéretlenül fordulunk, a szokott jóakarattal, a szentesi munkásokhoz, nem csupán a vezéreikhez, de az egész munkásokszálya-hoz figyelmeztető, intő szavunkkal, hogy őket minden túlhajtás, minden teljesülhetetlen vágyakozás és hiú remény táplálása ellen óvjuk, — ami mind csak rajtuk bosszúlná meg magát keservesen, ha lelkiismeretlen bűjtogatók szava után indulnának inkább, a józan ész szavai helyett.

Egy munkás-szerződés tervezete fekszik előttünk, kiadta azt és a szentesi mezei munkásoknak a részes-szegődés egyetlen elfogadható alapjául figyelemükbe ajánlja a szentesi földmivelő munkás-egylet vezetősége azzal a céllal, hogy elriassza a munkásokszályt ama másik szerződéstől, melynek feltételeit — a munkások és gazdák közös érdekének szigorú mérlegelésével és az új munkástörvényre való tekintettel, a csongrádmegyei gazdasági egyesület igazgató választmánya állapította meg.

A munkás-egylet vezetősége ebben a szerződésmintában olyan gazdaságot vett alapul, mely 120 hold búza és 30 hold tavaszi vetést arattatott le 10 részesmunkással és e 10 részesnek kiköthetni vél a gazdával szemben 90 mázsa búzát és 30 mázsa árpát, vagy készpénzben 1050 forintot.

A gazdának ezek szerint kisholdanként 7 frtba kerülne a learatás, berakodás és cséplés; ez utóbbi persze csak részben, mert — ugyancsak a szerződés-minta szerint — a csépléshez már segédmunkásokat is kellene a gazdának a részesek mellé adnia, ami kisholdanként 70—80 krral növeli az aratás kiadást, míg ha a kommcitót pénzül értékesítve, szintén az ő tervezetük szerint, vagyis hetenként 7 frtot veszünk alapul hat hétre, további 3 frt költségzaporulatot nyerünk, mely a 2—2 kocsi szalma kiadásával még 50 krral emelkedik, vagyis egy-egy kis hold learatása és betakarítása 11 frt kiadással járna.

Figyelembe kell most már e tiszta számítás alapján venni: mi lesz egy kishold terhe ilyen feltételek mellett? Szántás-vetés 3 frt; vetőmag — közép-búzaárnál — 5 frt, állami és községi adó — szintén közép-számítással — 4 frt 40 kr; ártéri adó általában legalább 50 kr. — ez együttvéve mintegy 24 frttal terhelné meg kisholdanként a gazda földjét, mielőtt abból csak egy krajcár jövedelme volna, — amihez ha hozzávesszük az általános jövedelmi adót, pótagót, útagót és egyházi adót, — bizvást mondhatjuk, hogy a szentesi határban, ha a munkás-egylet vezetőségének szerződés-tervezete irányadó lehetne, mintegy 26 frt készkiadást kellene a gazdának kisholdanként viselnie, mielőtt arra gondolhatna: ő és övéi vajon miből fognak megélni, ruházkodni és — talán munkájuk, tökéjük után még valamicskét megtakarítani is, vagy legalább annyit megszerezni, amivel a gazdaságuk berendezését állandóan jókarban tarthatják fent.

Hát van Szentesen olyan józan eszű munkás, aki be ne lássa azt, hogy ilyen terhet ez a föld és annak tulajdonosa meg nem bír és hogy amikor túlhajtott követelésekkel azt az alapot támadnák meg, mely nekik is munkát és így kenyeret ad, — ezzel csak önmaguk alatt vágnák a fát, mert a gazda pusztulása mulhatlanul nyomorba döntené a munkást is.

Nemcsak az az elv a fontos egy munkásszerződés megkötésénél, melyet a szocialista munkásvezetők a szentesi munkások figyelmébe ajánlanak, hogy: aki jól köt, az a jól old! — hanem még inkább és első sorban az élni és élni hagyni elve, melyet azokkal szemben akik után élünk: kell a saját jól felfogott érdekünkben mindég szem előtt tartanunk.

De ez csak anyagi része a képtelen szerződési tervezetnek. Nem kisebb jelentőségű az erkölcsi rész sem, — mely azt követeli, hogy — ha a munkások részre vagy bizonyos összegért dolgoznak, a gazdának ne legyen joga a munkaidő, vagy munkanap óráinak meghatározásába befolygni, vagy — hogy a gazda a részesének nem parancsol, mert egyenjogú szerződő felek.

Ha a lázítás célzata olyan világosan nem jutna ezekben kifejezésre: kacagnunk kellene az ilyenek, — mint valami örületes fantáziától elfogott agyszörnysülvényei fölött.

Hát lesz olyan bolond gazda a

világon, aki szerződés szerint eláll attól a jogától, hogy a munka idejét a maga földjén önmaga határozassa meg — és kiteszi magát a munkásai önkényének, akik így — ha nekik tetszik — tetemes kárt is tehetnek neki, mert hiszen az ő részük, készpénzfizetésük szerződés szerinti biztosítva van; vagy léteznek-e munkás és munkaadó közt ipari, kereskedői, gazdasági vagy akár szellemi téren is olyan viszony, melyben a munkás nem kötelei elfogadni annak a parancsát, aki őt fizeti, aki után ő és családja megéli?

Sem ilyen, sem olyan gazda nem fog kerülni, aki ezután — a részes-fogadásoknál el merjen térni az új munkástörvény rendelkezéseinek szigorú megtartásától, amivel magát büntetésnek tenné ki és amire a munkásszövetkezet vezetősége a maga szerződés-tervezetében nyíltan lázít.

Vegyük ezt figyelembe a szentesi munkások és nem hajtva a lázító beszédekre, vegyenek figyelembe még egy körülményt — a saját érdekükben.

Körülmöttünk az uradalmak, hol tömegesebben találunk a munkások részesmunkát, már mind biztosították maguknak területükön az idej aratás nyugodt, zavartalan lefolyását. A dereghyázi uradalom már leszerződött — szigorúan az új törvény alapján — részben szentesi, részben más vidéki munkásokkal, sőt minden eshetőségre, tehát egynémely munkás szerződés-szegésére is számítva — aratógépeket is szerzett be. Ugyanez áll a mágocsi uradalomra nézve, mely — az e vidéki munkások mellőzésével, kikkel csak baja volt — felvidékieket szerződettett és szintén beruházta magát aratógépekkel; valamint hogy a Pallavicini-uradalom is szerződettette már munkásait az idej aratásra.

A szentesi mezei munkás tehát, — ha részre messze idegenbe nem akar dologra menni, ahol szintén aligha töltenék be teljesíthetetlen követeléseit — kizárólag a szentesi gazdaosztályra lesz jóformán utalva. Itt, a mi gazdaosztályunktól kell munkát, kenyeret kapnia; veszedelmes dolog volna hát nagyot: hallgatni a felbujtókra és a gazdákat rákényszeríteni arra, hogy a saját érdeküket megvédelmezendő minden túlkapástól, szintén szövetkezzenek és máshonnan akarják az idej aratásuk nyugodt lefolyását biztosítani.

Az itt munkanélkül maradt sze-

gény félvezetetteknek aligha adna a jövő télen át kenyeret a munkás-zövetkezeti vezetősége.

Gondolják meg ezeket józan munkásaink és ezek szerint cselekedjenek.

Az 1848-ki törvényalkotás ünneplése.

1848. április 11-én szentesítette V. Ferdinánd király azokat a törvényeket, melyek alapját képezik hazánk újabkori alkotmány-történetének és a nemzettestbe forrasztva be a jobbság millióit — ezzel az egységes, erős modern Magyarországot megteremtették.

Ha tehát az 1848-ki dicső szabadságharcnak van olyan napja, melyet a magyar nép — mint a szolgáltságból való felszabadulás napját ünnepelhet: úgy ekkor ez bizonyosan az a nap, melyen törvény-szentesítéssel lett maga is bevéve az alkotmány, a nemzettest sáncába, képezhetné méltán ünneplése tárgyát; ez a nap április 11-ke, melyet a törvényhozó testület nemzeti ünnepnek mondott ki, törvényt is alkotván annak általános megünnepléséről.

Nem politizálunk és így nem vonunk párhuzamot se 1848 március 15-ke és 1848. április 11-ke közt politikai jelentőség dolgában. Nem elmélkedünk a fölött sem, hogy a magyar nép köztudatában évtizedek alatt március 15-hez fűződik a szabadság emlékezete és az a nap képezi általános és lelkes ünneplésünk tárgyát. Hiszen nem vagyunk annyira bővíben a nemzeti ünnepnapoknál, hogy azok számát csak egygyel is csökkentenünk kellene, vagy bármi részben is sérelmet képezhetne, ha számuk eggyel megnövekedik.

Igy fogva tel ez a dolgot, konstatáljuk, hogy 1848. április 11-ének 50 éves jubileumát, az új nemzeti ünnepet Szentesen is megtartottuk illő kegyelettel és hogy itt az ünnepi hangulatot semmi körülmény nem zavarta.

A katolikus templomban husvét másnapján, a nemzeti ünnep napján délelőtt fél 10-kor ünnepi istentisztelet volt, melyre az egyház az összes hatóságokat meghívta. A templom szorongásig meg is telt ünneplő és ajtós közönséggel.

Ott voltak az összes hatóságok. A vármegyei tisztikar élén Csató Zsigmond dr. alispánnal, számosan a szentesi megbízottági tagok közül; továbbá Szentes községviselői Lakos Imre dr. polgármester, — a járásbíró egész személyzete Gál Sándor kir. járásbíró, — a főgimnáziumi tanárok Zolnay Károly igazgató vezetése alatt; a díszőrséget pedig a vármegyei hajdúk és a Szentes városi hivatalszolgák adtak teljes díszbe öltözve, — előbbiek a milleniumi volt bandérium festőien szép díszruhájában.

Az ünnepi istentisztelet Kádár Szilveszter katolikus kaplán alkalmi egyházi beszéddel kezdődött. A fiatal pap egyike a legkiválóbb egyházi szónokoknak, nyelvezete tőrs-magyaros, stílusa tömör és kifejező; sok benne a szónoki hév és eszmékben gazdag. Ünnepi beszéde amilyen mértékét tartó volt egyházi részében, annyira áthatotta a hazafias szellem, mikor a nemzeti ünnep jelentőségét méltatta és párhuzamot vont az Úr feltámadása és a magyar szabadság 1848-ki feltámadása közt, vallásosságra és hazafiságra egyformán tanítván és buzdítván a hallgató-ságát.

Aztán Ulár István dr. apátplebanos mondott ünnepi misét teljes ornatusban és

fényes segédlettel, míg Mezey Mór kántor — mise közben, a királyhimmust adta elő orgonakisérettel.

Este a kaszinóban rendezett kitűnő sikerű társasvacsora zárta be az ünnepnapot. Mintegy 160-an vettek részt e lakomán, köztük sokan a vidéki megbízottági tagok és községekből jött képviselők közül is — párt tekintet nélkül.

A mindvégig kedélyes és fesztelen lakomán az első pohárköszöntőt Vadnay Andor dr. főispán mondta, aki aznap érkezett haza — ő felségére, a legfőbbóságosabb királyra, aki e napon együtt ünnepelni nével — az ország fővárosában van. A jelen voltak állva hallgatták meg a szép beszédet, melynek végén szünni alig akaró éljenzés harsant fel.

Lakos Imre dr. polgármester a március 15-ki ünnepségből indult ki — ezután következtek tószájában és ügyes eszmeláncollal tért rá április 11-re, mint nemzeti ünnepre, melyet örövendő szívvel, kegyeletesen ünnepel meg.

Cicatricis Lajos dr. volt aztán az ünnepi szónok. A nap jelentőségét ő domborította ki hatalmasan, politikai vonatkozású és hazánk történetének alapos ismeretére valló, erőteljes beszédében, melynek végén arra üritette poharát, hogy vajha soha meg ne rendülne többé a magyar szabadság és alkotmány védőbástyái.

Több tószet nem volt. A társaság jóformán reggelig maradt együtt derűs mulatozásban.

Pusztuló kisiparunk.

Kisiparunk fejlődési processusa tagadhatatlanul lejtőre jutott és hanyatlóban van. Elkérintve a gyáripár versenyének nyomaszó sulyát, az ország szervezetében sínylik ez a magyar kisipar, Tökegyöngöse, technikai felszerelésének hiányos volta és a hitelet forrasztó bizalmatlanság alájában ingatják meg lételet és ez az oka, hogy az önállóan dolgozó mesterek száma napról-napra apadóban van.

Súlyos körülmények ezek, melyek bő anyagul szolgálhatnak a komoly megfontolásra, — és noha el kell ismernünk azt, hogy az illetékes hatóságok és közegek mi eszközök se hagynak megkísérletlenül, amely az áldatlan pangás melybevívő útjának gátát vethetne megállapíthatjuk egyúttal azt is, hogy törvényes intézkedések és szaktanácskozások egymagukban nem elegendők — nem arra, ami vérmes kívánság most szerénytelenség volna, — hogy a kisipar felvirágozzék, de még arra sem, hogy lételet biztosítsák. Vihar se kell hozza, elég egy hevesebb fuvallom, hogy kisipar, a kis emberek és lengő-ingó ladikja zátonyra jusson.

Közelfekvő a példa, hogy az elmondottak igaz volt bizonyítsuk. Csak azt kell néznünk, mi történt rövid idő előtt a bóripar szakosztály egy ágában, a timarságban. Az történt, hogy p. a vargathénbörök ára rövid par hónap alatt 20—25 frttal esett és a novemberben még 140—150 frttal értékesített bórökrét ma nem fizetnek többet 120—130 frttal. Ugyanez az eset áll a Tóthszattyán-börökre is.

Tekintetbe véve az érdekelt timárok szerény viszonyait, nem nehéz belátni, hogy egy ilyen rohamos árhannyatlás ezeknek az embereknek a lételet teszi kérdésesé. Egyetlen kedvezőtlen évad eredményei is kiszámíthatatlan következményeket teremnek és éppen elegendők arra, hogy a kisemberek egy egész osztályát váltsága vigyék.

A kézáni anyag vesztéssel adható el, míg a nyersanyag beszerzése nagy áldozatokat követel. Az üzemenk azonban megakadni nem szabad, először a létfenntartás, aztán meg egy csomó szorgalmas allampolgár érdeke miatt. Hogyan simuljanak el az

ellentétek a kivánatos harmóniában, mikor az egészséges hitel alapú szolgáló anyagi alap nincsen meg? E nagy és fontos feladat kibékítő megoldására a modern nemzetgazdaság tanításai szolgáltatnak útmutatással.

Az egyesülés, a testülettel való szervezkedés az, ami erőt ad annak is, aki egymagában a küzdelem eszközeivel nem rendelkezik és ez az egyetlen fegyver, amely a fenyegető tönk rémc ellen sikeres védelemmel biztat.

Termelő-zövetkezetek alakítása, melyek a kisember számára egyetemlegesen szerzik be a nyersanyagot, készítményeit értékesítik, a mostanihoz hasonló nehéz időkben a kézmunkát pénzülelleggel magukhoz vonják, megóva azt ily úton az elvesztetés kényszerétől. Ime, ez legyen a program, mely nagyot céloz és üdvöset teremthet és amelyet erkölcsi és anyagi támogatással kell, hogy istápoljon maga az állam is.

Egy szolid alapokon szervezett zövetkezet mindenkor számíthat a hitel bizalmára. Kap nyersarút és ha kell, kap pénzt is és akkor nem történhetik meg az, ami — mint fent említettük — megtörtént a szegény timárokkal, hogy — kifejezőbb szót alig találunk e műveletre — a spekuláció szakmáinak a szó szoros értelmében lemeszárolta őket.

Apróbb árhullámozások persze, előfordulhatnak ilyen zövetkezetek alakulása és működése után és közben is, — az ilyenek ellen sem a kisipar, sem a gyáripár meg nem védelmezheti tökéletesen semmi sem; de az erőszakos árakulások, melyeknél a spekuláció 20—30 százalékos árkülönbözöket támaszt tisztán abból az okból, hogy nem jelentkezik vevő, míg az ipari termelő, hogy megélhessen és kötelezettségeinek is eleget tehessen, készszerűt minden áron eladni kénytelen: ezek csak nem egészséges állapotok, ezeket tehát meg kell szüntetni feltétlenül, ha csak véglegesen elszűszteni nem akarjuk a kisiparunkat.

A nyersanyag szolgáltatónak érdeke itt egy a kisiparéval, mert ha emez tönkretesszük, amazok is ki lesznek szolgáltatva a gyáripár önkényének, vagyis vesztencnek sokat nyersanyaguk értékebel.

Megszüntetni e balviszonyokat, követelni a zövetkezetek alapítását és szervezését: első sorban a kereskedelmi és iparkamarák hivatása és kötelessége. Munkásságuk nem merüljön ki az évi jelentések megszerkesztésében, a szakadatlan panaszkodásban és a területükön még üzemen levő ipari telepek statisztikai kimutatásában.

Itt a választett, együttes és erőlyes munka ideje: álljanak sürgős tervekkel a kormány elé és vivják ki támogatását. A kormány pedig ne késlekedjék a seggédelem nyújtással, mert a habozás és halogatás veszedelmes dolog, amikor sok ezer meg ezer szorgalmas, törekvő állampolgár lába alatt inog a talaj, akik létalajukban vannak immár megtámadva.

Ujdonságok.

Szentes, 1898. április 14.

— **Személyi hir.** Vadnay Andor dr. főispán a f. hó 11-én este hazaérkezett Budapestről, hogy az aznapi ünnepi estélyen résztvegyen. A főispán tegnap este elútozott és pénteken vagy szombaton jön ismét haza, mikor is néhány napig itthon marad.

— **Mennyi a községek pótdadója?** A vármegyétől most terjesztik fel a minisztériumhoz az arról szóló kimutatást, vármegyénk melyik községe milyen költséggel adminisztrálja magát és hol mennyi a községi pótdadó kirovása? E kimutatás szerint Algó pótdadója a f. évre 45 százalék, Csanyé 62, Caongrád 95, Derekegyházé 12, Dorosmáé 56, Fabián-Sebestyéné 21, Horgosé 56, Kisteleké 25, Mágocsé 24, Mindszenté 75, Sándorfalváé 70, Sövényházié 25, Szegeváré 72, Szentesé 89

Tápéé 46, Teésé 57 és Tömörkényé 68 százalék. A legkisebb pótdóval tehát Derekegyháza községi háztartása, a legmagasabbal Csongrád községi háztartása adminisztrált. De öröndetes tényként megállapítható e kimutatóból az is, hogy több községben, így Csongrádon is jelentősen csökkent a pótdó kirovás az utóbbi években.

— **Közigazgatási bejárás.** A szeged-nagyvárad törvényhatósági út műttá kiépítendő szakaszán ma tartják meg, Csató Zsigmond dr. alipán elnöke alatt, a közigazgatási bejárást. A vármegye részéről, az alispánon kívül e hivatalos aktusban részt vesznek: Szóós Pal tiszti ügyész és az államépítési hivatal kiküldöttje.

— **Vasúti dolgok.** A vásárhely-makói építendő vasútvonalon a mult hét elején tartották meg a nyomonjelsz fölülvizsgálását, a kereskedelmi miniszter, az államvasutak igazgatóságának és az érdekelttség részéről Csanádvármegye kiküldöttjeinek részvételével. E hirrel kapcsolatban említjük meg, hogy az ezen vasútvonal folytatásul tervezett makó-nagyszent-miklósi szakasz kiépítése érdekében az utóbbi időben jelentős lépés, még pedig a legilletékesebb részről, Torontálvármegye vezető férjain részéről. E vasútépítés érdekében Náék Sándor gróf torontáli nagybirtokos hívta értekezletre össze az érdekeltseget. Itt megállapították, hogy az építési költség 738,000 ft volna, amiből 554,000 frtot sikerült is — 100,000 frt állami hozzájárulás beszámításával összehozni. Ez összeget akarnak az arad-csanádi vasúttársulat rendelkezésére bocsátani, hogy az a vasutat saját hatáskörében kiépítse.

— **Gölya a plebanian.** Nehogy valamilyen hamis térre kalandozzon el valamelyik nyajas olvasó fantáziája, sietünk kijelenteni, hogy ezáltal nem a bécsi orvosprofesszor, Schenk tanár tudományosan szabályozható gölyáiról van szó, melyek fücskát vagy leánykat visznek — sokszor kértlen helyre is. Korantsem. Igazandi — kigyónbékán élő gölyamadar az, mely fészket vert a szegvári plebanialak kéményén és egy vigkedélyü káplánok arra a megjegyzésre adott alkalmat, hogy: veszedelmes dolog bizony ez nagyon és gyanús is — kissé. Persze, ezt se kell szó szerint venni. A gölya ott fog ugyan talán költeni a paplak kéményén, de azért a kémény alját nem éri semmi veszedelem,

— **Művelődéstörténeti előadás.** A csongrádmegyei történelmi és régészeti társulat jeles főitkára: Berecz Sándor főgimnáziumi tanár ma délután fél 6 órakor folytatja, a vármegyei ház nagytermében a hazai művelődéstörténeti szabad előadásai ciklusát, ezáltal a Mátyás király korabeli irodalmat és művészetet ismertette az ő vonzó modorban, mellyel nemcsak a közönségnek ezen előadások iránt eleinte mutatkozott közönyét sikerült megtörnie, de igen szép törszközönséget is szerzett, akik őt örömmel hallgatják. Az érdekesnek és tanulságosnak ígérkező szabadelőadásra ez úton ismételtén felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Erőszakos gyám.** A gondviselésen kívül Berényi László szentesi gazda ügyelt az Szabó Sándor nevű gyöngye elméjű rokonnára, akinek a szentes árvatárnál van is némelyes pénzvagyonja. Egyszer Berényi László 20 forintot kért az árvatártól oly címen, hogy ruhát meg egyet-mást akar vásárolni a Szabó Sándor részére. Az árvatár ki is utalta a 20 forintot, de néhány nap mulva hivatalból

kiküldötte Beszéd István közgyámot azzal a megbízattal, hogy nézzen utána, vajjon hát beszerezte-e Berényi László az elmebeteg fiú részére azt a ruhaneműt? Beszéd István ki is ment a Berényi László tanjására, ahol a gazdát barátaival együtt italozásban találta. Berényi helyett, hogy jó magyar szokás szerint székelt, meg egy pohár borral kínálta volna meg a hivatalbéli urat, ráfordított Beszédre, hogy ő nem számol az istennek se és ha sokat figúrnak a közgyám, hát kidobja a kerítésen. Hogy ez a fenyegetés nemcsak szóbeszéd, annak bizonyosságért menten bele is ragaszkodott a Beszéd István kapuféjébe. Egyéb baja nem történt a közgyámnak, de mivel az italos Berényi megakadályozta őt abban, hogy kiküldetésében eredménytel járhatott volna el, törvényt ütke felette hatóság elleni erőszak miatt. Az erőszakos gyámot 8 napi fogházra ítélték, amiben nem nyugodott meg az elítelt.

— **Hoppon maradt munkások.** A telhetlenség és túlkövetelés olyan dolgok, melyek többször bosszúlják meg magukat a telhetetlen követelőzőknél, mint azon, akit ezzel megsarcolni akarnak. A vármegyei műtérpítés földmunkájánál alkalmazva volt több szentesi munkás — önmagán tapasztalta a napokban ennek az igazságát. Harmincéggy krajcár egységért dolgoztak és folyt is a munka zavartalan, míg csak közel helyről lehetett a töltséhez a földet nyerni és felhordani. Mikor azonban mintegy 100 méterrel távolabb helyről kellett volna már a földet hordani, a szentesiek kijelentették, hogy ők most már nem érik be 34 krajcárral, hanem 1 frtot követelnek. Igérték nekik 40 krajcárt, de nem álltak kötélnek, hanem sztrájkoltak. Ekkor aztán beállították a helyükbe mindszentieket, akik a munkára 40 krajcárért örömmel vállalkoztak. Most aztán a szentesiek is szives örömet maradtak volna már, de bizony ezzel elkéstek, mert kiszorultak a munkából. Jó lesz ezt az esetet — tanulságképpen megjegyeznünk a munkásainknak. A hoppon maradtak meg kísérték meg: vajjon kárpótolja-e őket a felbujtójuk elvesztett munkájukért.

— **Az ablakos tót halála.** Turdosinból Arva megyéből szakadt le ide Szentesre Gál Andras, foglalkozására néve üveges tót, aki itt a földijénél, Matyuska József ablakos tótnal lakott. A mult napokban Gál Andras kiment a tanyák világába, mestersége után látni, ott megbetegedett és meghúzta magát a Ruzs Molnár Máté mucsiháti tanyánál, Csúzi Istvánnál. Mind rosszabbra fordult idő az állapota, annyira, hogy végre a f. hó 12-én nagybeteg hazazállította a városba Horváth Mihály mucsiháti tanyai ember. Útközben a szegény tót még panaszkodott, hogy nagyon fáj a melle, fojtogatja valami; el is érkezett élve a városi lakására, de mikorra a házbeliek kimentek az utcára, hogy a kocsirol lesegítsék — bizony már meghalt. Csekély hagyatékát, üveggyő gyémántját, pipáját, imakönyvét és egy papirba gyömszóslt kis kénvirágot, amit úgy latszik — orvassagnak használt, beadták a rendőrségre, mely levelet fog írni Arva megyébe, Turdosinba arról, hogy Gál Andrást ne várják többé haza: a meghalt.

— **Iparosifjak bálja.** A szentesi iparosifjak husvét másnapj bálja, melyet az iparteltteli ház nagytermében rendeztek, annyagilag nem sikerült ugyan jól, mert kevesen látogattak, de egyébként igen jó kis mulatság volt, mert akik benne részt vettek, kedélyesen, fesztelendül mulattak együtt, egészen családiasan, csaknem reggelig.

— **Vizbefullt leány.** Hiába, hogy a törvény szigorúan bünteti a vétkes szülei gondatlanságot, hibája az is, hogy ennek annyira ártatlan gyermeküket esik áldozatául, a szülék nem okuknak és a gondatlanságból eredő szencsétlenségük száma nemhogy apadóban volna, de sőt egyre-másra csak emelkedik.

Ily gondatlanság áldozata lett a másfél éves kis Galambosi Franciska is, egy kistökéi tanyán, a f. hó 12-én. Kint játszott a cseppesség 3 testvérkéjével, kint közül a legidősebb is csak talán 7 éves lehet, a tanyaház előtt. Anyja tavol volt a tanyáról, apja valamit faragott a kamrában és ki-ki nézett ugyan a gyerekekre, de egyébként felelőtlenül nélkül hagyta őket. Jó negyed óráig ki se nézett; ekkor ahogy kiment — a legkisebbet nem látta többé a gyerekek közt. Keresésére indultak hát a picike embercseretének és rá is akadtak a hullájára. Belefut biz az egy vízzel telt gödörbe, melybe — magára hagyva — ügytelen lábacskái belevitték. Hulláját hazaszállították Szentesre és a szülék ellen megindult a vizsgálat.

— **Hirtelen halál.** Tarnóczi Imréné Miskolczi Eszter a f. hó 12-én hajnalban hirtelen meghalt, a nyaghegyi szőlőbéli lakásán. Hulláját orvosi véleményre felboncolták és a boncleletből állapították meg, hogy az asszony halálát agy- és tüdőszélülés okozta.

Nyersselyem-básztruha 8 frt
65 krtól 42 frt 75 kraj teljes átlönyhöz való kelme — Tusors és Shantung-Pongee, valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 kraj méterenként — a legdrágább szőnye, szin és mintázatban. Privát fogyasztók-nak postabér és vámmentesen, házhoz szállítva, — mintákat postafordultalval küldenek Henneberg G. selyemgyárai (es. és k. udvari szállító) Zürichben. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. 3

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Lakos Imre polgármester úrnak azon szivességeért, hogy Szentes város közönsége nevében, felejtetetlen íjérem, Mészáros Mihály nyugalmazott törvényszéki irodatisztnak ravatalára koszorút helyeztek, a szentesi honvédegyletnek a koszorú ajándékozásaért és a zászlóval való testületi szives „megjelneésért” úgyszintén a Szentes városi tisztikarnak, rokonoknak, jobárattoknak és ismerősöknek, kik megjelenésükkel fadjalmunkat enyhíteni szivesek voltak, ez úton mondunk forró köszönetet.

Dr. Mészáros Mihályné és családja.

KÖZGAZDASÁG.

Gabonatözsde. (Bpest, apr. 13) A búza-kínálat ma is túlnyomóan idegen áruból állott. Malmaink a véteiben tartózkodóbban veselkedtek és csak a jó magyar búza iránt mutattak jobb vásárló animót. Idegen búza néhány krral olcsóbban, magyar változatlanul kelt. A forgalom mintegy 20000 méter-mázs. A legmagasabb ár 13.85 frt, a legalacsonyabb 12.65 frt volt. Rozsbán nem volt árvaltozás. finom minőségű pestvidéki rozsrét 8.90—9.05 frtot fizettek. Elkelt továbbá egy nagyobb tétel szokványkvalitású rozs is, mely a felmondás alapján ma került volna szállításra 8.52 frton készpénzen. A rpa szintén változatlan és kisterjedelmű forgalom mellett 6.70—7.15 frton fizettek. Z a b irányzata a szokvány hanyatlása folytán bágyadtabb. Eladásai csak némelyes tétel került részben 5 krajcárral olcsóbban. Tengery a stabil, a forgalom azonban csaknem pang. Fizettek Budapesten 5.40—4.5 frtot.

Népesedési mozgalom.

Születtek: Pataki Eszter, Tarján Mihály, Bubori Mária, Csapó Balint, Boldizsár Imre, Salontaai Erzsébet, Virágos István, Kenyeres Mária Ludovika, Kása Etelka, Varga Mária, Hajdú József, Sülyös Imre, Koczka Imre, Lenárt Sándor, Ollai Mátyás, Balogh Eszter, Tóth József, Rideg Terézia, Róthberger Miklós, Böcsky Erzsébet, Horváth Antal György.

Elhaltak: Apostol Erzsébet, 72 éves, tudóbol. Nagyivan Mária, 2 hó, tudóhurut. Nagy József, 63 év, tudótagulás. Valkai Mátyás, 4 év, agyhártyagyulladás. Berényi Ferencz 7 hó, tudóhurut, Molnár István 8 év, tudó-gumókör. Gondí Etelka 7 év, vörheny. Kóczi Erzsébet 18 év, tudóvsz. Grecsó Erzsébet

98 év, öngyilkos akasztás által. Csányi Erzsébet 14 hó, béluhur. Öröm János 5 hó, béluhur. Lantos Veronika 60 év, agyszélhűdés. Vincze Franciska 17 év, tüdővész. Fazekas Mária 3 év, béluhur. Lantos Julianna 9 hó, tüdőlob. Szilágyi Zsuzsanna 40 év, öngyilkosság akasztás által, Vida Gábor 15 hó, rángörccs. Vida Szűcs Julianna 64 év, idült gyomor és béluhur. Was Erzsébet 4 év, tüdővész. Orosz Benedek 62 év, agyszélhűdés.

Házasságot kötöttek: Molnar János Füstí Molnar Eszterrel.

Lapalajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. MATÉFFY FERENC**
Társ-szerkesztő: **BÁNYALVI LAJOS.**

A f. hó 23-án megtartandó országos vásárra, egy rőfös áruhoz berendezett bódé kiadó. Bővebb értesítést lapunk kiadóhivatala ad.

Kielhauser H.

GRÁCZ.

Mint hasonlíthatlan minőségű, rendkívül enyhe és kellemes illatú pipere-szappan ajánlható a **Kielhauser-féle** eredeti ibolya Glycerin szappan és eredeti gyökönke-(Speick) szappan. Kapható minden gyógyszertárban, droguistáná 14-3 és illatszertárban.

2086|E. 1898. sz.

Szálloda bérbeadás.

Szentes város közönsége a város piacán ujonnan épült és minden kényelemmel berendezett, tágas kávéház s vendéglői, nemkülönbén kocsma-helyiségekkel és 24 vendégszobával ellátott díszes szállodáját 1898. évi július hó 1-től 10 évre haszonbérbe adja. Pályázni csak zárt ajánlatokkal lehet, melyekhez a megígért évi haszonbér 10 százaléka bánatpénzül csatolandó. Az ajánlatok a polgármesteri hivatalhoz intézve, 1898. évi május hó 8-ik napjának délelőtti 10 órájáig fogadtatnak el és azoknak nyilvános felbontása is ugyanakkor történik. — Részletes feltételek kívánatra megküldetnek, ugyanazok a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Fenti határidőn túl beérkező ajánlatok vagy utóigéretnek figyelembe vétetni nem fognak.

Szentesen, 1898. április 7.

Dr. Lakos Imre, polgármester.

HIRDETMENY.

A város tulajdonát képező legelők és apró földek, f. évi április hó 14-én d. e. 8 órakor kezdődő s a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen, ez évi használatra haszonbérbe kifognak adni; u. m.:

d. e. 8 órakor a vámházi gát és terei, a felső-csordajárásból kimaradt terület, továbbá a tókei gát és Horváth Ferencz-féle föld közötti mintegy 6900 nszgöl területű szántóföld.

d. u. a tókei gát és melléke a bökényi csárdáig. Teésen 300 nszgöl terület.

A haszonbéri összeg azonnal fizetendő. — Utóajánlat nem fogadtatik el. Szentes, 1898 április hó 9.

Novobáczky Győző, gazd. tanácsnok.

Lakhelyiség változtatás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönség b. tudomására hozni, miszerint lakásomat a mai napon a **Bárdos-örökösök III. t. 17. sz. házából, t. Mócz Kálmán úr emeleti lakásába** tettem át. S egyidejűleg a midőn eddigi pártfogásért szíves köszönetemet nyilvánítom, alázattal kérem, hogy továbbra is megrendeléssel szerencsételni sziveskedjen.

Szentesen, 1898. ápril. hó 12-én.

Mély tisztelettel:

Piti Tamás,
férfiszabó-mester.

16—19

III.

A BENSON-féle tapasz

következő betegségeknel és bántalmaknál használható állandó sikerrel: **csipő fájás, idegfájdalom, helybeli csúsz, hátszagatás, hátygöngyösség, hátgerinc bántalmak, hörghurur, asthma, megrándulások, idegbántalmak, az ízületek bénasága stb.** A hatás bámulatos, közvetlen és tartós.

1 darab ára 60 kr., a pénz előleges beküldése mellett bérmentve 75 kr.
Főraktár: Gyógyszertár a »Nádor«-hoz
Budapest, VI, Váci-körut 17.

Kapható Szentesen: Gömbös László, id. Várady Lajos és ifj. Várady Lajos gyógyszerész uraknál.

ÜZLETNYITÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, miszerint **az ujonnan épülő vendéglővel szemben, a Kossuth-utcai Harisházban**

fűszer-, festék- és csemege-

üzletemet megnyitottam és azt minden igények kielégítésére berendeztem.

Legfinomabb **kávémát** nyers, pörkölt és darált állapotban, amelyek **tiszta minőségéért kezeskedem**, továbbá mindennemű **fűszer-árúk, festékek, laggok, bronzok, aranyok** és **ecsetek** dús választékban, valamint legfinomabb minőségű **rum, cognac, pezsgő** stb. állandóan raktáron vannak.

A jelen idény bekövetkeztével különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét **padlófénylag** raktáromra, mely a maga nemében páratlan.

Szentesen, 1898. márczius hó

Tisztelettel:

10—8

LÖVINGER L.

Fényképészeti ujdonság!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy husvétől kezdve műtermembe társul

egy jeles szaktényképész

nyertem meg, aki a legkényesebb izlésnek megfelelő **mindennemű fényképeket** fog készíteni. Társam: **Bécs, Budapest** elsőrendű műtermében volt eddig elfoglalva, ez alkalommal a **műtermet**

egészen ujonnan fogjuk berendezni

és ez által abba a helyzetbe jutunk, hogy csakis művészies képeket fogunk kiadni. — Műtermemben művészies kivitelű **olajképeket, pásztelképeket, szénrajzokat** is lehet megrendelni, amelyeket **Zsoldos Gyula** zseniális festő készít el, akit bárkinek a legmelegebben ajánlani bátor vagyok. — Szívesen látok vendégeket készülő képek megtekintésére.

6—3

Kiváló nagybecsüléssel:

HEGEDŰS IGNÁCZ,
fényképész.

Műtermembe egy 2-3 gimnáziumot végzett fiú **tanulóul** felvétetik.